

คำสั่งของ นายจุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๓/๒๕๔๒

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๒

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้มีการสั่งยุบพรรคชาตินิยม

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๒ อ้างว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคชาตินิยมเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๑ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งหากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ให้พรรคการเมืองนั้นเป็นอันยุบไป ตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีการสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พรรคชาตินิยมไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกให้ครบถ้วนได้ รวมทั้งไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาตินิยม ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคชาตินิยมผู้ถูกร้องชี้แจงว่า เหตุที่ไม่สามารถดำเนินงานของพรรคให้บรรลุเจตนารมณ์ และเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ เนื่องจากคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจวินิจฉัยและปฏิบัติหน้าที่มิชอบด้วยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ โดยรวบอำนาจจัดประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองขึ้นอย่างปกปิด ผิดหลักประชาธิปไตยไม่มีความเป็นกลาง และขัดแย้งกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ทำให้พรรคชาตินิยมไม่ได้รับเงินกองทุนสนับสนุนจากรัฐในปีงบประมาณนี้ เป็นเหตุให้พรรคชาตินิยมไม่สามารถดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ได้ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิพากษาว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งกระทำผิดรัฐธรรมนูญ และมีคำสั่งให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมือง

ให้ยกเลิกคณะกรรมการกองทุนเพื่อพัฒนาพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นแล้วให้ปลดคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ออกจากตำแหน่ง

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ยุติตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง โดยพรรคชาตินิยม
ไม่ได้แย้งในปัญหาที่ว่าเมื่อครบกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่นายทะเบียนได้รับจดแจ้งการจัดตั้ง
พรรคชาตินิยมเป็นพรรคการเมืองแล้ว พรรคชาตินิยมไม่สามารถดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป
และไม่สามารถจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ กำหนดไว้ตามที่ผู้ร้องอ้าง ดังนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีอำนาจ
ร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคได้โดยชอบ ส่วนข้ออ้างและคำขอของพรรคชาตินิยม
ในคำชี้แจงนั้น เห็นว่า มิใช่เหตุผลที่จะทำให้พรรคชาตินิยมไม่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ แต่อย่างใด จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย
ข้ออ้างและคำขอเหล่านั้น

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคชาตินิยม แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบ
เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุมพล ฌ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ